

ئەرى بە راست نەتەوەیبوون عەیبەیه؟!

مەھاباد کوردی، ستۆکھۆلم ۶-۵-۲۰۰۳

بەر لە ھەن شتیکی دەبی ئەووە بلیم من بە وردی و پۆژانە بابەتە بلاوکراوەکانی مالبەری کوردستان نیت و چەندین مالبەری دیکەش دەخوینمەووە. دیسان ھەر پۆژانە گەلی لەو بابەتانە لەسەر CD تۆمار دەکەم و وەک ئەرشیف لای خۆم دەیانھێلمەووە. دیارە زۆر لەو بابەتانەش کە ئەمڕۆ دەنووسرین، کئی نالی سبەینی نابن بە سەرچاوە و، کەم تا زۆر، سوود و بایەخی خۆشیان نابێ. دوای ئەووەی کە حیزبی کۆمۆنیستی کریکاری عێراقی - حککع، نامە و بەیان و بلاوکراوەیان لەمەر موحامەدین خەلق و باری نیو شاری کەرکوکێ کوردستان و ھەندێ مەسەلەێ تر، بۆ ئەملا و ئەولا نارد و بلاو کردەووە. ئەووەبوو وەک بینیمان ئەم کارانە (کۆمۆنیستە کوردە کریکارییە عێراقییەکان) بێ وەرام نەمانەووە و لیڕە و لەویش پرسیارگەلیک رووبەرۆوی ھەلوێستەکانی حیزبی ناوھاتوو کرانەووە. ھەلبەت مالبەری کوردستان نیت بەشی شیڕی ئەم وەرام و وەرامدانەووە و نووسینانە وەبەر کەوت. بیگومان کوردستان نیت ئازادە لە چۆنیەتی کارکردن و ھەلبژاردنی میتۆدی تایبەت بە کار و خەباتی خۆی. دیارە ئەمەیان مەسەلەیکە چ قسەیکە لەسەر نییە. لە ھەمان کاتیشدا لایەنگران و ئەندامانی حککع سەربەستن لەووەی چۆن بێر دەکەنەووە و چیان دەوێت و ناوێت، بەلام دەبی بە دلفراوانییەکی یەکجار زۆریشەووە گازاندە و پەرخنە و گەلییەکانی ئەندامانی نەتەووەی کوردی بئەستیشیان قەبوول بێت. گەلی خوینەر ئیوہ دەلین چی؟!

ئەووەی کە زیاتر پالی پێوہنام تا ئەم چەند دێرانە بئووسم، پەنگدانەووەی شتیکی بوو لە زۆربەیی نووسین و بلاوکراوەکانی (حککع) دا، ئەویش مەسەلەێ ھێرشرکدنە سەر ھەر بیریکی نەتەوویی کوردی و وەلاتپاریزی و کوردستانییە، کە بە داخەووە قەت نەدەبوو و نابێ وا بە ئاسانی لە لایەن کەسانیک، وەھا بە سووکی سەیر بکرین، کەسانی کە خۆیان بە کورد بزائن و داوای ریفراوندومیش بۆ کوردستان بکەن؟!

کەسانیکی سەر بە حیزبی کۆمۆنیستی کریکاری عێراقی کە شتی بلاو دەکەنەووە، ھەر دەلینی خوویان بەوہ گرتووہ یەکسەر بێ سێ و دوو کردن قاچی (ئەحزابی ناسیۆنالیستی کورد) بگرن و، نەتەووەی گەورە و گرانی کوردیش بە (خەلکی کوردستان) ناو ببەن. ئەمە بووہتە یەک لە خەسڵەتە ھەرە سەرەکییەکانی ئەو قسە و باس و نووسینانەێ کە لە لایەن ئەندامان و لایەنگرانێ حککع دەنووسرین و دەگوترین. بە کورتی شتەکە لە بێتامیش بێتامتر بووہ.

جاری ئەوانەێ کە ئەوان بە (ئەحزابی ناسیۆنالیستی کورد) ناویان دەبەن، مالم قەبرە، ھەر شتیکیان لێ دەوہشیئەووە تەنیا ئەم پیناسەییە حککع نەبێ. حیزبگەلیک کە لەسەر سووتاندنی ئالای دەولەتیکی داگیرکەری کوردستان، خۆیان و سەرانیان، بە ھاوولاتییان و ھاوزمانانی خۆیان بلین: بێ ئەخلاق، گیرەشیوین، ئاژاوەگێر و نازانم چی و چی تریش، پەنگە پیناسەییەکی (ناسیۆنالیست) یان نەک ھەر بە راست بۆ دەرئەچیت، بگرە کئی نالی بەم جۆرە پیناسەکردنە توورەش نابن؟! ھەر بۆ ئاگاداری حککع، چ یەک و چ پەک، ئامادەێ ئەوہش نەبوونە رێ بە کردنەووەی دام و دەزگای نەتەوویی، لە ناوچەکانی ژێر قەلەمەرەووی خۆیان بەدەن، کەچی لە

کاتیڤدا به دهیان دەزگا و سازیی گومانلیکراو له کوردستان تهراتین دەکەن. دیاره پێویستمان به هینانەوهی نموونە نییە، چونکە شتەکان خویا و ئاشکران.

ئەمە له لایەک و له لایەکی تریشەوه پێمخۆشە بلییم گەلی برادەرینە: خۆ نەتەوهیبووون و خۆشوێستنی نیشتمان و خۆ بهقوربانیکردنی نەتەوه و خاک، نەتەوه و خاکیک بێدەستیش!، کارێ نییە مایە شەرمەزاری و شتیکی عەیبەش بێ. جا نازانم ئیوه بۆ ئەوەندە ڕکتان له (بزووتنەوهی کوردایەتی) و (ئەحزابی ناسیۆنالیستی کوردی) یه؟! دەزانم پێمدهلین: کاکە وا نییە، ئیمە تەنانەت داوای جیابوونەوهی کوردستانیش دەکەین. منیش ناچارم پێتان بلییم: بەر لهوهی داوای پێفراندۆم بۆ گەلی کوردستان بکەن، هەرنا بۆ خۆتان زۆر چاکتر دەبێ، ئەگەر دەستبەرداری ئەو عێراقچیتییە بن کە به شیوهیەکی تا بلیی بێ مانا داکوکی لێ دەکەن. من نازانم بۆ دەبێ تەنیا لەناو کورددا، (کۆمۆنیست) ی به ڕەگەز کورد، عێراقی، سووریایی، تورکیایی و ئێرانی بێ، بەلام نابێ (کوردستانی) بێ؟! ئەم بۆ دەبێ (ئیسلامی) ی کورد خۆی به کورددا بتهقیینتەوه نەک به دوژمنی نەتەوه و زید و وارەکەیی خۆی؟! ئەو کوردانەیی کە له پێزەکانی (حیزبی شیوعی عێراقی - حشع) دا کاریان دەکرد، گەشتن به چلەپۆپەیی سەرکردایەتی لەناویدا، نزیکی پەنجا سالیکیان پێویست بوو تا به خۆیاندا بچنەوه و، بشگەرپێنەوه نیو باوێشی گەل و ولاتی خۆیان. هەرچی برادەرانێ هەردوو حیزبه کریکارییه کۆمۆنیستییه ئێرانی و عێراقییهکەن، کە بێگومان ئەگەر هەمووشیان کورد نەبن خۆ زۆربەیان هەون، بۆچی نابێ واز لەو حکمەتە بێ حکمەتە (عێراقی و ئێرانی) یه بێن؟! تۆ بلیی نەهینییەک له پشت ئەم کارەوه نەبێ؟!!

کەرکووک کە شارێکی کوردستانییه، به ماوهیەکی کەم بەر له ڕووخی پێزەکانی گۆرپەگۆری سەددامیش، له لایەن بەعسەوه کوردی لێ وەدەر دەنرا. ئەمە شتیکی نییە بشاردەریتەوه یان خۆی لێ گیل بکریت. ئەو شارە کوردستانییه تا هەنووکە به دهیان هەزار کوردی، له ماوهی حوکمی ڕژیم و دەسەلاتە جیا جیاکانی نەتەوهی سەردەستی عەرەب، لێ دەرکراوه. هەر لهبەر هەندێ کەسانێ کە له دەستیڤێکدا مال و حالیان لێ زەوت کرابێ و ئینجا به داری زۆر شاربەدەر کرابن، ئیستا جیی خۆیەتی و کاریکی گەلی سرووشتی و ڕەوا و نیشتمانی و نەتەواپەتی و له هەمان کاتیشدا ئەوپەری دادپەروریتییە، ئەگەر ئەمڕۆ بیانەوی، کە بێگومان دەیانەوی، بگەرپێنەوه سەر جیگا و ڕیگای خۆیان. ئەمە مەسەلەیهکە نە دەبێ قسەیی لەسەر هەبێ و نە دەشبێ سازشی لەسەر بکری. هەر ڕیکخراو و لایەنیکی کوردیش کە بیانەوی سازش لەسەر کوردستانی کەرکووک و جوگرافیای کوردستان بکەن، هیچ گومان لەوهدا نییە دەکەونه بەر نەفرەتی ئەندامانی نەتەوهی ئازادیخوازی کورد و ئەو خەڵکانەیی کە هەر لهبەر (کوردبوون) له شوینەکانی خۆیان کۆچیان پێ کراوه و دەرکراون. هەندێ جار لایەنگرانی حککع کە باس له کەرکووک دەکەن وەک (شارێکی ئینسانی) ناوی دەبن. به راستی ئەمە پێناسەیهکی تا بلیی نووییە و مەگەر تەنیا له فەرھەنگی سیاسی ئەو حیزبەشدا جیگای بێتەوه. هۆ گەلی برادەرینە خۆ ئیمەش دەزانین دەنیو شارێ کەرکووکدا مرۆف هەن مرۆف! بەلام لهوه گرنکتر نابێ ئەو مرۆفە بێدەست و هەژار و لیقەوماو و زەحمەتکێش و چەوساوه و شاربەدەرکراوانەمان له یاد بچێ، کە وەک پێشتریش گوتم هەر لهبەر پێناسەیی نەتەواپەتییان، لەم شارەیی کوردستان و دەریان ناون.

تاوانکارییه‌کانی گرووی تیرۆریستی موجهیدینی خه‌لق له هه‌مبه‌ر گه‌لی راپه‌ریوی کوردستان له به‌هاری ۱۹۹۱، ئه‌گه‌ر هه‌ر که‌سی به‌ خۆی بلێ کورد و تۆزیکیش که‌رامه‌تی نه‌ته‌وه‌یی شک ببا، نابێ له‌بیریان بکات. من که‌ بۆ خۆم زیاتر له‌م ئه‌وروپایه‌ ناوی (موجهیدینی خه‌لق) م بیستوه‌ و زانیاریم له‌سه‌ریان په‌یدا کردوه‌، له‌ دوو بۆنه‌ی تایبه‌تیدا وه‌ک ده‌لێن لووتم وه‌ لووتی (هه‌وادارانێ موجهیدین) که‌وتوه‌. به‌ خراپی نابینم لێره‌ وه‌ک شتیکی ساده‌، لێ له‌ بنه‌رهدا واتادار، باسیان لێوه‌ بکه‌م. یه‌که‌میان: له‌ سه‌ره‌تای ساڵی ۱۹۸۷ که‌ تازه‌ له‌ رپیی UN له‌ پاکستانه‌وه‌ هاتبوومه‌ سوید، له‌ که‌مپی په‌نابه‌رانی شارۆچکه‌ی (سووره‌هامار) ی نزیکی شاری قیسترۆس گیرسامه‌وه‌. دیاره‌ له‌و شوێنه‌دا خه‌لکانیکی تری بیگانه‌ش هه‌بوون. به‌رپرسیکی که‌مپه‌که‌ منی نارده‌ لای کوره‌ گه‌نجیکی فارس تا به‌یه‌که‌وه‌ له‌ خانوویدا گوزه‌ران بکه‌ین. کابرای فارسیش تازه‌ هاتبووه‌ سوید و وه‌ک من په‌نابه‌ر بوو. ئه‌و (هه‌واداری موجهیدین) ه‌ هه‌ر که‌ زانی من کوردم و دلێشم بۆ کوردستان لێ ده‌دات، دوو پۆژی پێ نه‌چوو به‌ر ده‌رگای له‌ کاکێ به‌رپرسی که‌مپه‌که‌ گرت و گوتی: من که‌ کابرایه‌کی سیاسیم نامه‌وی له‌گه‌ل کوردیک له‌ یه‌ک خانوودا بژیم! ئیتر ئه‌وه‌بوو، بێ خواحافیزیکردن له‌و فارسه‌ شوێنییه‌، منیان بۆ شوێنیکی تر گواسته‌وه‌. من که‌ ئه‌م به‌سه‌ره‌اته‌ ده‌گیرمه‌وه‌، ئه‌وسا و ئیستاش، هه‌ست ده‌که‌م سووکایه‌تی به‌ خۆم و نه‌ته‌وه‌ و خاکه‌که‌م کراوه‌. که‌سانی که‌ شایه‌دی ئه‌م به‌سه‌ره‌اته‌ن هیشتا له‌ سویدن و، وه‌ک خۆشم دانیشتووی ستۆکه‌هۆلمن. دووه‌میان: چه‌ند ساڵ به‌ر له‌ ئیستا موجهیدینی خه‌لق له‌ (شیسته‌سه‌نترووم) ی ستۆکه‌هۆلم شیرینیان ده‌به‌خشییه‌وه‌ و به‌زم و سه‌مایان بوو. له‌ بیرم نه‌ماوه‌ چ بۆنه‌یه‌کی تایبه‌ت به‌ خۆیان هه‌بوو. ئه‌وه‌ی که‌ زیاتر سه‌رنجی منی بۆ خۆی راکێشا، دیمه‌نی ئه‌و کچه‌ کورده‌ بوو که‌ به‌ جل و به‌رگی نه‌ته‌وایه‌تی خۆیه‌وه‌ سینیه‌کی پر له‌ چوکلێتی به‌ ده‌سته‌وه‌ بوو. من که‌ ئه‌م کچه‌ کورده‌م بینی، به‌ ده‌ست خۆم نه‌بوو یه‌کسه‌ر لێی چومه‌ پێش و لیم پرسی: تۆ ده‌زانی موجهیدینی خه‌لق له‌ ساڵی ۱۹۹۱ چیان به‌ کورد کرد؟ یه‌کی له‌و ژنه‌ فارسه‌ موجهیدانه‌ی که‌ گوپی له‌ مشتومره‌که‌ی ئیمه‌ بوو، هه‌لبه‌ت له‌ رپیی کچه‌ کورده‌که‌وه‌ به‌ منی گوت: ئه‌مانه‌ی تۆ باسی ده‌که‌یت هه‌ر هه‌موویان پروپاگه‌نده‌ و درۆن. گفتوگۆکه‌مان هه‌تا ده‌هات هه‌ر توندتر ده‌بوو. ئه‌گه‌ر ئه‌و ژنه‌ فارسه‌ په‌گه‌زه‌رسته‌ هیز و توانایه‌کی شک برده‌با، برۆا بکه‌ن، من و کچه‌ کورده‌که‌ی سه‌ر به‌ خۆشیانی به‌ ساغی قووت ده‌دا!

ئه‌م دوو نمونه‌یه‌ یا به‌سه‌ره‌اته‌ یان هه‌ر ناویکی دیکه‌ی لێ ده‌نێن، له‌ سووکایه‌تیکردن به‌ کورد و دۆزه‌ ره‌واکه‌ی زیاتر شتیکی دیکه‌ نین. جا له‌ وه‌ها باریکدا حیزبی کۆمونیستی کرێکاری عێراقی و سه‌رگه‌وره‌که‌ی که‌ بۆ داکوکیکردن له‌ مافی (ئینسان) یانه‌ی موجهیدینی خه‌لق و خه‌مخۆریشیان له‌ ره‌وشی ناله‌باری ناو شاری که‌رکووک، به‌ر له‌وه‌ی ده‌ستیان کردبا به‌ نامه‌ ناردن بۆ (کۆفی عه‌نان) یکی هیچ له‌ ده‌ست نه‌هاتوو، گه‌لی پێویست بوو لاجاویکیشیان له‌ مافی (ئینسان) یانه‌ی ئه‌و (ئینسان) ه‌ کوردانه‌ش کردبا که‌ بوون به‌ قوربانی سیاسه‌ته‌ درنده‌نه‌که‌ی موجهیدینی خه‌لق. ئایا حکم ئاگای له‌وه‌ نییه‌ که‌ ته‌نانه‌ت که‌سانیک له‌ناو خودی ریکخراوی موجهیدین، هه‌ر له‌به‌ر ئه‌م کورده‌وه‌ قریژ و دژ به‌ مرۆفانه‌یان، چه‌ند سالیکه‌ وازیان له‌و ریکخراوه‌ هیناوه‌ و، هه‌ندێ جاریش له‌ که‌ناله‌ ته‌له‌فزیۆنییه‌کان چاوپێکه‌وتنیان له‌گه‌لدا ئه‌نجام داون؟!

موجاهیدینی خەلق کە جاشی بەو هەوای سەددام حوسین بوون، زۆر ئاساییە کە ببن بە جاشی ئەمەریکا و ئەم و ئەویش، باجی کە ئیستا بیدەن، تەنیا پەیوەندی بەو سیاسەتە چەوت و ناحەزەو هەیه کە لە بەرامبەر دانیشتوانی عێراق بە گشتی و جەماوەری راپەرپوی کوردستانیش بە تاییبەتی گرتبوویانە بەر. ئەمە راستییە کە و کەسێش نابێ نکوێ لی بکات. هەر هەو هە ئەم لیکدانەو هەیه بەتەنی ریکخراوی ناو هاتوو ناگرێتەو، بگره بۆ کەسان و لایەنگە لیکی دیکەش راست دەردەچیت.

کوردبوون شەرم نییە. خۆشەویستی مرۆفیش بۆ نەتەو و نیشتمان ئەو پەری سەربەرزیه. خۆبەستنهو بە هەر دەوڵەت و نەتەو هەیه کی داگیرکەر و سەردەستی کوردستانیش نەک هەر شەرمەزارییه و بەس، بە لکو جۆریکە لە خۆ بە بچووک دیتن و ناپاکیکردن لە دۆزی پیروژ و رەوای نەتەو و خاک. وەک دوا و تەشم دەلیم:

ئەگەر لەسەر ئەم نووسینەش بە (ناسیۆنالیستیکی کۆنەپەرست) م لە قەلەم دەدەن، بە شانازییهو دەمخۆشیتان لی دەکەم و پێشتان دەلیم: دەک هەزار جار ئەم کارەتان لی پیروژ بی!!
mehabdk@hotmail.com

تییینی کوردستان نیت:

ئەم نووسینە دەربڕینی بیروبوچونی خاوەنە کەیهتی، کوردستان نیت لە ناوەرۆکە کە ی بەرپرسیار نییە.